

62C
21.03.2024



Nr rej. 140082-53-K014-Pt/24

PROTOKÓŁ KONTROLI

☒ pracodawcy^(*) ☐ przedsiębiorcy niebędącego ☐ innego podmiotu^(*)
pracodawcą^(*)

wydzielonej jednostki organizacyjnej: ☐ pracodawcy^(*) ☐ przedsiębiorcy niebędącego
pracodawcą^(*)

REGON: 81193143000000

NIP: 8512624854

Na podstawie art. 24 ust. 1, w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1614, z późn. zm.)

STARSZY INSPEKTOR PRACY - GŁ. SPECJALISTA -

(stanowisko służbowe oraz imię i nazwisko inspektora pracy)

działający w ramach terytorialnej właściwości Okręgowego Inspektoratu Pracy w Szczecinie przeprowadził kontrolę w:

**ZAKŁAD WODOCIAĞÓW I KANALIZACJI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**

(nazwa podmiotu kontrolowanego)

71-682 SZCZECIN, UL. MAKSYMILIANA GOLISZA 10

(adres podmiotu kontrolowanego)

(nazwa wydzielonej jednostki podmiotu kontrolowanego)^(*)

(adres wydzielonej jednostki podmiotu kontrolowanego)^(*)

PATRYCJA WOLIŃSKA-BARTKIEWICZ - PREZES ZARZĄDU

(imię i nazwisko osoby reprezentującej podmiot kontrolowany)

ZARZĄD

(nazwa organu reprezentującego podmiot kontrolowany)^(*)

Data rozpoczęcia działalności przez podmiot kontrolowany: 27.12.1999;

data objęcia stanowiska przez osobę lub powołania organu reprezentującego podmiot kontrolowany: 16.09.2019

Kontrolę przeprowadzono w dniu(ach):

11,12,13,18,19,20.03.2024 r.

(oznaczenie dni, w których przeprowadzono kontrolę)

Liczba:pracujących: 648, w tym:

- na podstawie umów cywilnoprawnych: 3,
- osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą: 0,
- cudzoziemców: 0,
- zatrudnionych w ramach stosunku pracy: 645, w tym kobiet: 172,
młodocianych: 0, niepełnosprawnych: 6,

w kontrolowanym podmiocie.

Data poprzedniej kontroli: 01, 07, 22.06.2023 r.

Celem kontroli jest ustalenie stanu faktycznego w zakresie przestrzegania przez pracodawcę przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad bhp dotyczących eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych - farm fotowoltaicznych, organizacji pracy przy ww. urządzeniach oraz udokumentowanie dokonanych ustaleń.

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

1. informacje wstępne dotyczące farm fotowoltaicznych użytkowanych przez pracodawcę,
2. zasilanie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” w energię elektryczną,
3. organizacja pracy przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych,
4. zasady eksploatacji farm fotowoltaicznych użytkowanych przez pracodawcę,
5. bieżąca eksploatacja oraz stan techniczny urządzeń i instalacji elektroenergetycznych Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”,
6. narzędzia pracy i sprzęt ochronny stosowany przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych.

1. W czasie kontroli nie sprawdzano realizacji uprzednich decyzji i wystąpień organów Państwowej Inspekcji Pracy.

Po ostatniej kontroli zakończonej w dniu 22.06.2023 r. inspektor pracy nie kierował do pracodawcy środków prawnych (nakazów, wystąpień).

2. W czasie kontroli stwierdzono, co następuje:

Zgodnie z informacjami zawartymi we wpisie Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego:

- organem uprawnionym do reprezentowania Spółki jest Zarząd w osobie Patrycji Wolińskiej-Bartkiewicz pełniącej funkcję Prezesa Zarządu,
- w Spółce ustanowiono prokurentów, którymi są: Mariusz Patyk (prokura łączna dwuosobowa), Dariusz Klonecki (prokura łączna dwuosobowa) i Agnieszka Niśkiewicz (prokura łączna dwuosobowa).

Pismem z dnia 12.03.2024 r. Prezes Zarządu Spółki upoważniła pracowników Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie: [REDAKTOWANO] Dyrektora ds. Technicznych i [REDAKTOWANO] Głównego Specjalistę ds. bhp, do reprezentowania Spółki w trakcie kontroli inspektora pracy PIP, w tym do podpisywania wszelkiej dokumentacji oraz protokołu kontroli.

W dniu 12.03.2024 r. związki zawodowe działające w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie, tj.: 1/ Związek Zawodowy Pracowników Administracyjno-Technicznych, 2/ Wolny Związek Zawodowy Pracowników Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska, 3/ Związek Zawodowy Pracowników Komunalnych „Opcja”, 4/ Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” i 5/ Krajowy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność-80” drogą mailową zostały poinformowane o rozpoczęciu kontroli przez inspektora pracy PIP i jej zakresie przedmiotowym „BHP przy eksploatacji farm fotowoltaicznych”. Związkom przekazano informację o możliwości spotkania się z inspektorem pracy w dniu 13.03.2024 r. w budynku Dyrekcji w pokoju 115 od godziny 7:30.

W dniu tym zgłosili się przewodnicząca i członek komisji zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. W trakcie spotkania inspektorowi pracy zostały zgłoszone nurtujące pracowników wątpliwości i zadane pytania odnośnie prac eksploatacyjnych wykonywanych na farmach fotowoltaicznych użytkowanych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, w szczególności odnośnie prac pielęgnacyjnych terenów zielonych, tj. koszenia traw rosnących na terenie farm. Inspektor pracy poinformował osoby uczestniczące w spotkaniu o wymaganiach bhp jakie powinny być spełnione w trakcie wykonywania tego rodzaju prac oraz zwrócił uwagę, że szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte zostały w opracowanej w Spółce „Instrukcji koszenia terenu zielonego wokół i pod panelami fotowoltaicznymi kosami lub podkaszarkami spalinowymi” oraz w obowiązującej w Spółce Instrukcji organizacji bezpiecznej pracy

przy urządzeniach elektroenergetycznych w ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie, którą zgodnie z rozdzielnikiem otrzymały wszystkie związki zawodowe działające w Spółce.

2.1. Informacje wstępne dotyczące farm fotowoltaicznych użytkowanych przez pracodawcę

Zgodnie z decyzją z dnia 18.02.2020 r. Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przedsiębiorcy Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie – dalej ZWiK w Szczecinie udzielono koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w 3 instalacjach odnawialnych źródłach energii: 1/ w elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Zakład Produkcji Wody „Miedwie” o łącznej mocy zainstalowanej 1,529 MW (3120 x 0,25 kW) zlokalizowanej w miejscowości Kołbacz (gm. Stare Czarnowo), 2/ w elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Pompownia P1 o łącznej mocy zainstalowanej 0,526 MW (2064 x 0,255 kW) zlokalizowanej w miejscowości Żelewo (gm. Stare Czarnowo).

Zawiadomienie o zakończeniu budowy (robót budowlanych) farmy fotowoltaicznej o łącznej mocy 1,45 MW zlokalizowanej na terenie Zakładu Produkcji Wody Miedwie zostało złożone przez ZWiK zs. w Szczecinie do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Gryfinie w dniu 21.05.2015 r.

W dniu 12.03.2024 r. na terenie Zakładu Produkcji Wody Miedwie oraz na podstawie okazanej dokumentacji technicznej stwierdzono, że panele fotowoltaiczne typ BEP-175Wp i BEP-305Wp (producent Bruk-Bet Sp. z o.o. zs. w Niecieczy) zostały zamontowane na terenie ww. dwóch elektrowni na (stołach) konstrukcjach wykonanych ze stali cynkowanej, dwóch typów: TF-75A – konstrukcja oparta na słupach wbijanych w podłoże, TF-75 B - konstrukcja oparta na słupach przymocowanych do płyt betonowych ułożonych na podłożu. W instalacji fotowoltaicznej wykorzystano inwertery typ Aurora typ TRIO-20.0-TL lub TRIO-27.6-TL (prod. Power One [ABB Group]).

ZWiK zs. w Szczecinie ma podpisane z umowy na sprzedaż Enea SA zs. w Poznaniu energii el. wytworzonej w źródłach: 1/ elektrowni (instalacji) fotowoltaicznej zlokalizowanej w Kołbacz (o łącznej mocy zainstalowanej 1,529 MW) i 2/ elektrowni (instalacji) fotowoltaicznej zlokalizowanej w Żelewie (o łącznej mocy zainstalowanej 0,526 MW). Energia elektryczna jest wprowadzana do sieci elektroenergetycznej Enea Operator Sp. z o.o. zs. w Szczecinie

2.2. Zasilenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” w energię elektryczną

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją ruchu i współpracy z siecią rozdzielczą ENEA Operator Sp. z o.o. zs. w Szczecinie Stacji transformatorowej 15/6/0,4 kV nr 1449 „Miedwie-Ujęcie Wody” w Zakładzie Produkcji Wody Miedwie podpisaną w dniu 27.01.2008 r. przez ██████████ Członka Zarządu Dyrektora Technicznego ZWiK zs. w Szczecinie, stacja jest zasilana z GPZ Kołbacz i z GPZ Morzyczyn, które są obiektami ENEA Operator Sp. z o.o.

Zgodnie z Umową o świadczenie dystrybucji energii el. podpisaną w dniu 23.02.2023 r. przez ENEA Operator Sp. z o.o. zs. w Szczecinie i ZWiK zs. w Szczecinie granicę własności (eksploatacji) urządzeń i instalacji elektroenergetycznej stanowią: 1/ zaciski na głowicach kabla 15kV nr 158 w polu nr 4 stacji transformatorowej 110/15kV „Kołbacz”, na wyjściu w kierunku instalacji podmiotu przyłączanego, 2/ / zaciski na głowicach kabla 15kV nr 160 w polu nr 19 sekcja II rozdzielni 15 kV GPZ Kołbacz, na wyjściu w kierunku instalacji podmiotu przyłączanego,

2.3. Organizacja pracy przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych

Biorąc pod uwagę granice własności (eksploatacji) urządzeń i instalacji elektroenergetycznych, wskazane w Umowie o świadczenie usług dystrybucji energii el. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie jest podmiotem odpowiedzialnym za eksploatację urządzeń i instalacji elektroenergetycznych SN i nn, znajdujących się za tymi granicami własności, w tym w pełnym zakresie za eksploatację elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Zakład Produkcji Wody „Miedwie” i elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Pompownia P1.

ZWiK w Szczecinie (pracodawca) zatrudnia etatowych pracowników, którzy jak wynika z okazanych w trakcie dokumentów, m.in. instrukcji organizacji bezpiecznej pracy i poleceń pisemnych na prace, wykonują określone prace i/lub czynności związane z eksploatacją posiadanych urządzeń i instalacji elektroenergetycznych SN i nn.

Pracodawca posiada opracowaną w formie pisemnej „Instrukcję organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie” – dalej „Instrukcję”. Instrukcja została zatwierdzona i wprowadzona do stosowania w dniu 10.11.2021 r. Zarządzeniem nr 19/2021 Prezesa Zarządu ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie. Kserokopia „Instrukcji” stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Załącznik nr 1 do Instrukcji stanowi Wykaz osób upoważnionych do wykonywania określonych czynności lub prac eksploatacyjnych przy urządzeniach elektroenergetycznych. W układzie tabelarycznym Wykaz zawiera m.in.: imię i nazwisko osoby upoważnionej, zajmowane stanowisko, zakres czynności (poleceniodawca, koordynujący, dopuszczający, kierujący zespołem) wskazany odrębnie dla prac do 1 kV, powyżej 1 kV i prac przyłączeniowych powyżej 1 kV. W wykazie nie wskazano okresu (-ów), na jaki upoważnienia zostały pracownikom udzielone. W jednej z kolumn Wykazu odnotowano „eksploatacja zgodnie ze świadectwem kwalifikacji” i dotyczy on wszystkich osób. W trakcie kontroli stwierdzono, że pracownicy Spółki wskazani w Wykazie posiadają świadectwa kwalifikacyjne wydane w różnych datach i ważne na różne okresy.

Załącznik nr 2 do Instrukcji stanowi wzór pisemnego polecenia wykonania pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych.

Załącznik nr 3 do Instrukcji stanowi wzór ewidencji poleceń pisemnych, jaka powinna być prowadzona w Spółce.

Analiza treści Instrukcji wykazała, że nie zawiera ona m.in.: 1/ określenia zasad wyznaczania koordynatora w rozumieniu art. 208 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy wraz ze wskazaniem wymaganych kwalifikacji, jakie powinien on posiadać, 2/ określenia zasad przekazywania i obiegu poleceń pisemnych, 3/ określenia zasad ewidencjonowania i okresowych badań sprzętu ochronnego elektroizolacyjnego i wskazującego obecność napięcia, 4/ określenia rodzaju zmian, jakie mogą być wprowadzone w poleceniu pisemnym wykonania prac eksploatacyjnych, i trybu ich wprowadzenia.

W trakcie kontroli stwierdzono, że pracodawca realizuje obowiązek wydawania poleceń pisemnych na prace wykonywane przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych, stwarzających możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Wykaz tych prac został zawarty w rozdziale III pkt 4.2. „Instrukcji”.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 12.03.2024 r. na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” okazano druki poleceń pisemnych na prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych eksploatowanych na terenie tego Zakładu, wykonywane w ostatnich kilku latach. W latach 2023-2024 prace te nie dotyczyły bezpośrednio urządzeń i instalacji elektroenergetycznych wchodzących w skład farm fotowoltaicznych, lecz przede wszystkim innych urządzeń i instalacji użytkowanych w rozdzielniach 15kV i 0,4 kV, oraz transformatorów 15/0,4 kV (różnych) w użytkowanych na terenie Zakładu stacjach elektroenergetycznych. Stwierdzono wydanie tylko kilku pisemnych poleceń na prace, które pośrednio były związane z urządzeniami farm fotowoltaicznych, np. przy których niezbędne było „wyłączenia wyłącznika w rozdzielni farmy fotowoltaicznej”.

Zgodnie z numeracją poleceń w 2023 r. na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” wydano 40 poleceń pisemnych, a w 2024 r. (do dnia kontroli PIP) 15 poleceń pisemnych. Analiza treści wybranych losowo poleceń pisemnych z tych lat wykazała, że w poleceniach:

1. wskazano osoby wyznaczone do organizowania oraz wykonania pracy;
2. określono warunki i środki ochronne niezbędne do zapewnienia bezpiecznego przygotowania i wykonania poleconych prac,
3. wyznaczono terminy rozpoczęcia i zakończenia prac
4. udokumentowano (datą i godziną i podpisem określonej osoby) m.in. fakt dopuszczenia do pracy oraz rozpoczęcie i wykonanie pracy.

Stwierdzono, że w niektórych poleceniach nie określono precyzyjnie zakresu prac do wykonania, a jedynie wskazano strefę pracy, np. 1/ w poleceniu pisemnym nr 8/2024 z 24.01.2024 r. odnotowano jedynie „prace w pobliżu transformatora nr 2 i nr 3” w obiekcie Pompownia P1 Żelewo, 2/ w poleceniu

pisemnym nr 5/2024 z 17.01.2024 r. odnotowano jedynie „prace w polu transformatora nr 6” w obiekcie Pompownia P1 Żelewo, 3/ w poleceniu pisemnym nr 40/2023 z 08.11.2023 r. odnotowano jedynie „prace w pomieszczeniu rozdzielni i kablowni 15 kV” w obiekcie Budynek filtrów pośpiesznych, 4/ w poleceniu pisemnym nr 14/2024 z 20.02.2024 r. odnotowano jedynie „prace kabel zasilający transformator nr 1” w obiekcie Pompownia P1 Żelewo. Tego rodzaju zapisy powtarzano także w innych poleceniach pisemnych. Brak wskazania konkretnego zakresu prac do wykonania uniemożliwia w trakcie kontroli PIP jednoznaczną ocenę czy określone w poleceniach warunki i środki ochronne mające na celu zapewnienie bezpiecznego przygotowania i wykonania poleconych prac były wystarczające.

Stwierdzono, że poleceniodawca [REDAKTOWANO] w 2023 i w 2024 r. wydawał pisemne polecenia wykonania pracy na dwóch różnych drukach. W jednym druku istniała możliwość wskazania: w pkt 3 „koordynującego” pracę, a w pkt 4 „nadzorującego pracę”, co miało miejsce, np. w poleceniach wykonania pracy nr 13/2023, 26/2023 i 10/2024, natomiast w innym stosowanym druku zamiast pkt 4 „nadzorujący” istniała możliwość wskazania w pkt 4 „kierownika robót”. Obowiązująca w Spółce „Instrukcja” przewiduje możliwość stosowania tylko jednego rodzaju druku z punktami 3 i 4 „koordynujący” i „ kierownik robót”.

Zgodnie z pkt 7 rozdział II „Instrukcji” osoby wydające polecenie pisemne, którego forma i treść określona jest w załączniku nr 2, zobowiązane są ewidencjonować polecenia zgodnie z załącznikiem nr 3 (w formie elektronicznej lub pisemnej) i przechowywać przez okres nie krótszy niż 90 dni od dnia zakończenia pracy. Wzór rejestru zawiera kolumnę „podpis obierającego”, co oznaczałoby, że rejestr powinien być prowadzony w formie pisemnej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w Zakładzie Produkcji Wody „Miedwie” nie został zaprowadzony rejestr wydanych poleceń pisemnych w żadnej z przewidzianych form. Rejestru takiego (lub wydruku) nie okazano w trakcie kontroli.

W trakcie kontroli sprawdzono kwalifikacje pracowników wskazanych imiennie w wybranych losowo do kontroli poleceniach pisemnych na prace przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych eksploatowanych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, sporządzonych w 2023 i 2024 r. Stwierdzono, że:

1. [REDAKTOWANO] - wskazany w poleceniach jako poleceniodawca, posiada ważne świadectwa kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania prac na stanowisku dozoru i eksploatacji w zakresie obsługi urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających przesyłających i zużywających energię el. wymienionych w Grupie 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 i 10 załącznika nr 1 do rozporządzenia MGPIPS z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. nr 89, poz. 828 z późn. zm.) - dalej zwanego „rozporządzeniem w sprawie uprawnień”, a więc w szczególności dla: urządzeń prądotwórczych przyłączonych do krajowej sieci elektroenergetycznej bez względu na wysokość napięcia znamionowego; urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu nie wyższym niż 1 kV oraz urządzeń, instalacji i sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV;
2. [REDAKTOWANO] - wskazany w poleceniach jako kierujący zespołem lub dopuszczający - posiada ważne świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania prac na stanowisku eksploatacji w zakresie obsługi, konserwacji, remontów i montażu urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających przesyłających i zużywających energię el. wymienionych w Grupie 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 załącznika nr 1 do „rozporządzenia w sprawie uprawnień”, a więc w szczególności dla: urządzeń prądotwórczych przyłączonych do krajowej sieci elektroenergetycznej bez względu na wysokość napięcia znamionowego; urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu nie wyższym niż 1 kV oraz urządzeń, instalacji i sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV;
3. [REDAKTOWANO] - wskazany w poleceniach jako kierujący zespołem lub dopuszczający - posiada ważne świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania prac na stanowisku eksploatacji w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających przesyłających i zużywających energię el. wymienionych w Grupie 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9 i 10 załącznika nr 1 do „rozporządzenia w sprawie uprawnień”, a więc w szczególności dla: urządzeń prądotwórczych przyłączonych do krajowej sieci elektroenergetycznej bez względu

na wysokość napięcia znamionowego; urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu nie wyższym niż 1 kV oraz urządzeń, instalacji i sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV;

4. [REDAKTOWANE] - wskazany w poleceniach jako dopuszczający posiada ważne świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania prac na stanowisku eksploatacji w zakresie obsługi i konserwacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających przesyłających i zużywających energię el. wymienionych w Grupie 1 pkt 1, 2, 3, 4, 7, 9 i 10 załącznika nr 1 do „rozporządzenia w sprawie uprawnień”, a więc w szczególności dla: urządzeń prądoworczych przyłączonych do krajowej sieci elektroenergetycznej bez względu na wysokość napięcia znamionowego; urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych o napięciu nie wyższym niż 1 kV oraz urządzeń, instalacji i sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV.

Uprawnienia kwalifikacyjne ww. osób były odpowiednie do wykonywanych w dniu, w którym wystawiono polecenie prac eksploatacyjnych przy określonych urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych, wskazanych w tych poleceniach pisemnych.

2.4. Zasady eksploatacji farm fotowoltaicznych użytkowanych przez pracodawcę

W trakcie kontroli pracodawca okazał dokumenty:

1. „Instrukcję obsługi instalacji fotowoltaicznej „Pompownia Pierwszego Stopnia P1 o mocy 0,5 MW”, opracowaną w październiku 2015 r., sporządzoną na 12 stronach; w dokumencie nie wskazano autora instrukcji, kserokopia tej instrukcji stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli,
2. „Instrukcję użytkowania farmy fotowoltaicznej”, opracowaną 20.04.2015 r. przez Opeus Sp. z o.o. SKA zs. w Płocku; instrukcja dotyczy farmy fotowoltaicznej o łącznej mocy 1,45 MW - ZPW Miedwie, kserokopia tej instrukcji stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Analiza treści Instrukcji obsługi instalacji fotowoltaicznej „Pompownia Pierwszego Stopnia P1 o mocy 0,5 MW” wykazała, że nie zawiera ona informacji: 1/ charakterystyki urządzenia energetycznego (poza mocą), tj. informacji dotyczącej poszczególnych urządzeń i instalacji wchodzących w skład farmy, w szczególności m.in. rodzajów i ilości zastosowanych paneli fotowoltaicznych, rodzajów i ilości zastosowanych inwerterów, ich dane techniczne, 2/ zestawu rysunków, schematu instalacji fotowoltaicznej z opisami sporządzonymi w oparciu o posiadaną dokumentację fabryczną podzespołów (wyrobów), 3/ opisu czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i zatrzymaniem urządzenia energetycznego (farmy fotowoltaicznej) w warunkach normalnej pracy - w instrukcji w pkt III.4d zapisano jedynie, że „załączanie i wyłączanie urządzeń i instalacji fotowoltaicznych należy wykonywać zgodnie z instrukcjami technicznymi łączników z zachowaniem odpowiedniej kolejności”, ale bez podania szczegółowych informacji w tym zakresie, 4/ zasad postępowania w razie awarii oraz zakłóceń w pracy urządzenia energetycznego, 5/ terminów i zakresu przeprowadzania oględzin, przeglądów, prób i pomiarów - w instrukcji w pkt III.4b zapisano jedynie że „utrzymanie instalacji fotowoltaicznej w należytych stanie technicznym jest zapewnione przez wykonywanie: oględzin, przeglądów, konserwacji i modernizacji oraz pomiarów i prób eksploatacyjnych, 6/ wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych dla konkretnego urządzenia energetycznego, 7/ identyfikacji zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego oraz dla środowiska naturalnego związanych z eksploatacją urządzenia energetycznego oraz zasad postępowania pozwalających na eliminację zidentyfikowanych zagrożeń, 8/ wymagań dotyczących środków ochrony zbiorowej lub indywidualnej, zapewnienia asekuracji, łączności, jeżeli jest to niezbędne oraz innych technicznych lub organizacyjnych środków ochrony, które powinny być zastosowane w celu ograniczenia ryzyka zawodowego dla pracowników wykonujących prace eksploatacyjne oraz inne prace pomocnicze.

W zakresie organizacji prowadzenia prac eksploatacyjnych przy ww. urządzeniu energetycznym oraz wymagań kwalifikacyjnych osób zajmujących się eksploatacją urządzenia instrukcja odsyła w swojej treści, np. w pkt III.2 do instrukcji organizacji bezpiecznej pracy.

Analiza treści dokumentu „Instrukcji użytkowania farmy fotowoltaicznej” o łącznej mocy 1,45 MW - ZPW Miedwie”, wykazała, że jak zapisano na tytułowej stronie tego dokumentu „instrukcja zawiera informacje na temat instalacji i bezpiecznego obchodzenia się z modułem fotowoltaicznym”, co do zasady w ocenie inspektora pracy jest ona przeznaczona dla osób zajmujących się instalacją

modułów fotowoltaicznych i konstruowaniem z nich urządzeń energetycznych - farm fotowoltaicznych. W instrukcji w pkt 2.2. zawarto postanowienia dotyczące zasad przechowywania modułów i ich transportu; w pkt 2.3 zawarto postanowienia dotyczące bezpieczeństwa instalacji modułów, ich łączenia z innymi modułami, w tym montażu modułów na konstrukcjach, w pkt 3 zawarto informacje dotyczące identyfikacji produktu (modułu), w pkt 4 zawarto informacje dotyczące paramentów elektrycznych modułów, w pkt 5 zawarto instrukcję instalacji modułów, w tym możliwe do zastosowania systemy montażowe, w pkt 6 zawarto postanowienia ogólne dotyczące instalacji elektrycznej modułów, w tym konieczności zapewnienia uziemienia konstrukcji montażowych.

Ww. dokument nie jest „instrukcją eksploatacji urządzenia energetycznego” w rozumieniu § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1210). Nie zawiera bowiem informacji: 1) charakterystyki urządzenia energetycznego (farmy fotowoltaicznej), 2/ opisu w niezbędnym zakresie układów automatyki, pomiarów, sygnalizacji, zabezpieczeń i sterowań; 3/ zestawu rysunków, schematów (wykresów) instalacji fotowoltaicznej (urządzenia) z opisami sporządzonymi w oparciu o posiadaną dokumentację fabryczną podzespołów (wyrobów), 4) opisu czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i zatrzymaniem urządzenia energetycznego w warunkach normalnej pracy, 5/ zasad postępowania w razie awarii oraz zakłóceń w pracy urządzenia energetycznego, 6) wymagań w zakresie eksploatacji urządzenia energetycznego oraz terminy przeprowadzania oględzin, przeglądów, prób i pomiarów; 7) wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych dla konkretnego urządzenia energetycznego, 8) identyfikacji zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego oraz dla środowiska naturalnego związanych z eksploatacją tego urządzenia energetycznego oraz zasad postępowania pozwalających na eliminację zidentyfikowanych zagrożeń, 9) zasad organizacji prowadzenia prac eksploatacyjnych; 10) wymagań dotyczących środków ochrony zbiorowej lub indywidualnej, zapewnienia asekuracji, łączności, jeżeli jest to niezbędne oraz innych technicznych lub organizacyjnych środków ochrony, które powinny być zastosowane w celu ograniczenia ryzyka zawodowego dla pracowników wykonujących prace eksploatacyjne oraz inne prace pomocnicze, 11) wymagań kwalifikacyjnych dla osób zajmujących się eksploatacją urządzenia energetycznego.

2.5. Bieżąca eksploatacja oraz stan techniczny urządzeń i instalacji elektroenergetycznych Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 12.03.2024 r. na terenie elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Zakład Produkcji Wody „Miedwie” i elektrowni fotowoltaicznej (PVA) o nazwie Pompownia P1 wizualnie nie stwierdzono uszkodzeń urządzeń i instalacji składających się na ww. farmy, w szczególności modułów fotowoltaicznych, inwerterów, złączy kablowych, przewodów i kabli.

W trakcie kontroli pracodawca okazał protokoły z badań i pomiarów ochronnych farmy fotowoltaicznej eksploatowanej na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, przeprowadzonych w zakresie: 1/ pomiarów rezystancji izolacji w układzie TN-C i TN-S, 2/ pomiarów ochrony przeciwporażeniowej, 3/ badania ochrony odgromowej (ze sporządzeniem metryki urządzenia piorunochronnego), 4/ badania ciągłości PE i połączeń wyrównawczych.

Przedmiotowe badania i pomiary instalacji, zgodnie z treścią: protokołu badania ochrony przed porażeniem przez samoczynne wyłączenie (złączy kablowych nr 1-53, kamer nr 1-16, rozdzielni potrzeb własnych), protokołu badania ciągłości PE i małych rezystancji (słupy kamer i stoły montażowe), protokołu badania rezystancji izolacji obwodów (między złączami, między złączem a falownikiem), protokołu badania stanu instalacji odgromowej i uziomów (stoły montażowe, ochronniki przepięć AC) zostały przeprowadzone dla inwestycji „Budowa farmy fotowoltaicznej” w dniu 20.04.2015 r., a więc po zakończeniu robót i przed formalnym przekazaniem urządzenia energetycznego (farmy jako całości) do eksploatacji Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie.

Zgodnie z końcową opinią [REDAKTOWANE] zawartą w protokołach „wszystkie pomiary są prawidłowe. Instalacja nadaje się do eksploatacji.” W protokole odnotowano, że oględziny instalacji i urządzeń potwierdziły zapewnienie ochrony przed dotykiem bezpośrednim.

W trakcie kontroli, do dnia 19.03.2024 r. pracodawca nie okazał protokołów z badań i pomiarów przeprowadzonych w ww. zakresie, wg oświadczenia przeprowadzonych również w 2015 r., dotyczących farmy fotowoltaicznej eksploatowanej na terenie Pompowni P1 Żelewo.

Do dnia 20.03.2024 r. pracodawca dopuścił do eksploatacji instalacje el. ww. farm fotowoltaicznych eksploatowanych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” i terenie Pompowni P1 Żelewo bez dopełnienia obowiązku przeprowadzenia po upływie 5 lat od dnia 20.04.2015 r. okresowych badań i pomiarów w zakresie: skuteczności zastosowanej ochrony przeciwporażeniowej, badania stanu instalacji odgromowej i uziomów oraz badania ciągłości połączeń wyrównawczych. W trakcie kontroli do dnia 20.03.2024 r. nie okazano żadnych dokumentów, które potwierdzałyby przeprowadzenie ww. badań i pomiarów po dniu 20.04.2020 r.

W trakcie kontroli pracodawca okazał wydruk wiadomości mailowej wysłanej do firmy zewnętrznej PAKO E. Milko zs. w Piechowicach, zawierającej zlecenie przeprowadzenia w ww. zakresie kolejnych badań i pomiarów na obu farmach fotowoltaicznych.

W dniu 12.03.2024 r. w trakcie kontroli na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” w zakresie bieżącej eksploatacji urządzeń i instalacji elektroenergetycznych stwierdzono:

1. brak oznakowania obiektów, w których eksploatowane są transformatory 15/0,4 kV nr 4 i nr 5, tj. pomieszczeń w budynku filtrów piaskowych, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację urządzeń,
2. brak oznakowania ostrzegawczego o eksploatacji urządzeń energetycznych na drzwiach do komór transformatorów 15/0,4 kV nr 4 i nr 5 w budynku filtrów piaskowych,
3. w pomieszczeniu kablowni (w rozdzielni 0,4 kV) kanały kablowe w dwóch miejscach na odcinku kilku metrów (w miejscach pionowego wyprowadzenia kabli energetycznych) nie były zabezpieczone przed możliwością wypadnięcia,
4. kabel energetyczny w pomieszczeniu kablowni (w rozdzielni 0,4 kV) po wykonanych wcześniej pracach pozostawiono bez zabezpieczenia (kabel wychodzący z kanału w posadzce był ułożony wydłuż pomieszczenia).

W wyniku wydanych przez inspektora pracy decyzji ustnych nieprawidłowości opisane w pkt 1-4 zostały wyeliminowane w trakcie kontroli.

2.6. Narzędzia pracy i sprzęt ochronny stosowany przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych

W trakcie kontroli w dniu 12.03.2024 r. urządzeń i instalacji elektroenergetycznych oraz obiektów, w których są one eksploatowane, na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” stwierdzono, że na wyposażeniu rozdzielni 15 kV w budynku filtrów piaskowych, w wyznaczonym miejscu znajdował się sprzęt ochronny elektroizolacyjny oraz wskazujący napięcie, w szczególności: uniwersalne drążki izolacyjne, półbuty gumowe elektroizolacyjne (3 pary), rękawice dielektryczne (4 pary), uziemiacze przenośne - 2 szt. Ww. sprzęt ochronny posiadał czytelne oznaczenia, w tym na nalepkach firmy Techenergo Sp. z o.o. (Laboratorium Wysokich Napięć) wskazanie daty kolejnego badania okresowego (datę ważności próby napięciowej). Stwierdzono, że niżej wymieniony sprzęt ochronny nie został do dnia kontroli PIP poddany okresowym próbom i badaniom po terminie wskazanym na nalepkach. Terminy badań sprzętu upłynęły dla: 1/ pary półbutów gumowych elektroizolacyjnych (nr 3898) - w dniu 09.09.2023 r., 2/ pary półbutów gumowych elektroizolacyjnych (nr 3483) - w dniu 08.03.2024 r., 3/ pary półbutów gumowych elektroizolacyjnych (nr 3887) - w dniu 08.03.2024 r. oraz dla 4/ pary rękawic gumowych dielektrycznych (oznaczonych na nalepce 2023/03/173) - w dniu 09.09.2023 r., 5/ pary rękawic gumowych dielektrycznych (oznaczonych na nalepce 2023/09/60) - w dniu 08.03.2024 r., 6/ pary rękawic gumowych dielektrycznych (oznaczonych na nalepce 2023/09/64) - w dniu 08.03.2024 r., 7/ pary rękawic gumowych dielektrycznych (oznaczonych na nalepce 2023/09/55) - w dniu 08.03.2024 r. Mimo upływu terminu ważności próby napięciowej ww. sprzęt do dnia kontroli PIP nie został wycofany z użytkowania i znajdował się w miejscu dostępnym dla uprawnionych pracowników

Zgodnie z rozdziałem III pkt 14.1 Instrukcji organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie „sprzęt ochronny elektroizolacyjny oraz wskazujący napięcie jest poddawany okresowym próbom i badaniom przez wyznaczonego pracownika Działu Energetycznego (TRE). Sprzęt przechowywany jest w wyznaczonych pomieszczeniach”.

W wyniku wydanych decyzji ustnych ww. sprzęt ochronny elektroizolacyjny został wycofany z użytkowania i przekazany do badania.

3. W czasie kontroli wydano:

a/ decyzji ustnych: 6,

b/ poleceń: .

Wykaz(y) wydanych decyzji ustnych i/lub ~~poleceń~~ stanowi(a)(^{***}) załącznik(i) nr 4 do protokołu.

4. W czasie kontroli sprawdzono/nie sprawdzano(^{***}) tożsamość:

(dane osoby legitymowanej oraz określenie czasu, miejsca i przyczyny legitymowania)

5. W czasie kontroli pobrano/nie pobrano(^{***}) próbki surowców i materiałów używanych, wytwarzanych lub powstających w toku produkcji:

6. W czasie kontroli udzielono/nie udzielono(^{**}) porad:

- z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy: 5,
- z zakresu prawnej ochrony pracy: 1,
- w tym z zakresu legalności zatrudnienia: .

7. Do protokołu załącza się/nie załącza się(^{**}) załączników: 5, stanowiących składową część protokołu:

Załącznik nr 1. - kserokopia Instrukcji organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie,

Załącznik nr 2. - kserokopia „Instrukcji obsługi instalacji fotowoltaicznej „Pompownia Pierwszego Stopnia P1 o mocy 0,5 MW”,

Załącznik nr 3. - kserokopia „Instrukcji użytkowania farmy fotowoltaicznej” dotyczącej farmy fotowoltaicznej o łącznej mocy 1,45 MW - ZPW Miedwie,

Załącznik nr 4. - wykaz decyzji ustnych wydanych w trakcie kontroli,

Załącznik nr 5. - dokumentacja fotograficzna wykonana w trakcie kontroli,

(wyszczególnienie załączników)

8. Kontrolę przeprowadzono w obecności:

 Dyrektora ds. Technicznych,  st. mistrza ds. elektrenergetycznych,  kierownika działu energetycznego, 
gł. specjalisty ds. bhp,

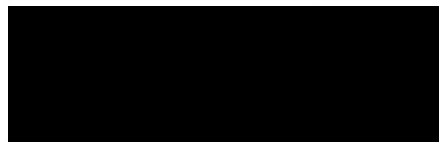
9. Protokół sporządzono w 2 egzemplarzach.

10. Omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień

.....
.....
.....

Na tym protokół zakończono.

Szczecin, dnia 20.03.2024



(podpis i pieczęć inspektora pracy)

W dniu 20.03.2024 otrzymałem jeden egzemplarz protokołu.



(podpis i pieczęć osoby reprezentującej podmiot kontrolowany)

Pouczenie:

1. O realizacji decyzji ustnych i poleceń należy z upływem określonych w decyzjach i poleceniach terminów powiadomić inspektora pracy (art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy).

2. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo złożenia wniosku o objęcie tajemnicą przedsiębiorstwa informacji zawartych w protokole kontroli.

Do protokołu ~~złożono wniosek~~/nie złożono wniosku. (**)

Wniosek stanowi załącznik nr do protokołu kontroli. (**)

3. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do zastosowania przez inspektora pracy stosownych środków prawnych.

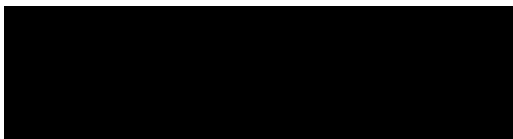
Do ustaleń zawartych w protokole zastrzeżenia ~~wniesiono~~/nie wniesiono/~~zostały wniesione~~ do dnia r. (**)

Zastrzeżenia stanowią załącznik nr do protokołu kontroli. (**)

Ustosunkowanie się inspektora pracy do wniesionych zastrzeżeń do protokołu:

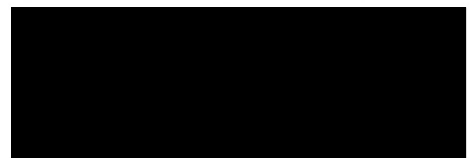
.....

W wyniku uwzględnienia zażalenia na postanowienie inspektora pracy o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości pracownika lub osoby protokół przesłuchania został zniszczony (art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy).(**)



(podpis i pieczęć osoby reprezentującej podmiot kontrolowany)

 **ZAKŁAD WODOCIAGÓW
I KANALIZACJI**
Spółka z o.o. w Szczecinie
71-682 Szczecin, ul. Galisza 10
tel. centr. 91 44 26 200, fax 91 422 12 58
REGON 811931430, NIP 851-26-24-854

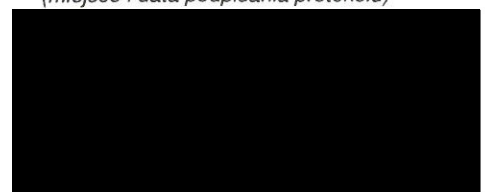


(podpis i pieczęć inspektora pracy)

Szczecin 20.03.24
 (miejsce i data podpisania protokołu)

(*) – odpowiednią pozycję zaznaczyć

(**) – niepotrzebne skreślić



Nr rej. 140082-53-K014-Nu01/24

Załącznik nr 4 do protokołu kontroli nr rej.: 140082-53-K014-Pt/24

W Y K A Z
decyzji ustnych wydanych w czasie kontroli

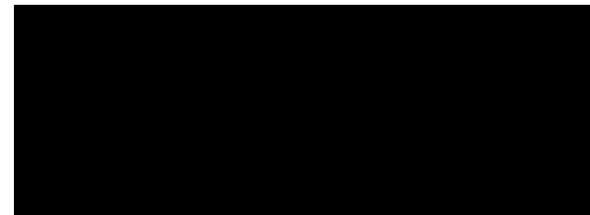
Lp.	Treść decyzji	Data i godz. wydania decyzji	Termin realizacji*	Imię i nazwisko, stanowisko osoby, której ogłoszono decyzję	Podpis osoby, której ogłoszono decyzję
1	2	3	4	5	
1	Oznakować obiekty, w których eksploatowane są transformatory 15/0,4 kV nr 4 i nr 5 (komory w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”) w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację urządzeń energetycznych.	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	
2	Zapewnić na drzwiach do komór transformatorów 15/0,4 kV nr 4 i nr 5 w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” oznakowanie ostrzegawcze o eksploatacji urządzeń energetycznych.	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	
3	Zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia pracowników kanały kablowe znajdujące się w pomieszczeniu kablowni rozdzielni 0,4 kV w budynku na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie” (w miejscach pionowego wyprowadzenia kabli z posadzki).	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	
4	Wyliminować zagrożenie wypadkowe związane z pozostawionym na posadzce w pomieszczeniu kablowni rozdzielni 0,4 kV w budynku na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, po wykonywanych wcześniej pracach, kablem energetycznym (ułożonym wydłuż pomieszczenia).	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	
5	Wycofać z użytkowania sprzęt ochronny elektroizolacyjny dostępny dla pracowników w rozdzielni 15 kV w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, tj. 3 pary półbutów gumowych i 4 pary rękawic gumowych, dla których upłynęły terminy ważności próby napięciowej.	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	
6	Dokonać okresowej kontroli sprzętu ochronnego elektroizolacyjnego, znajdującego się w rozdzielni 15 kV w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”, tj. 3 par półbutów gumowych i 4 par rękawic gumowych, dla których upłynęły terminy ważności próby napięciowej.	12.03.2024 12:20		██████████ st. mistrz ds. elektroenergetycznych	

Decyzja(-je) nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 została(-y) zrealizowane w trakcie kontroli.

* Oznacza się wyłącznie w odniesieniu do decyzji, których termin realizacji przypada po zakończeniu kontroli.

Szczecin, 20.03.2024

(miejscowość i data)



(podpis i pieczęć inspektora pracy)

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

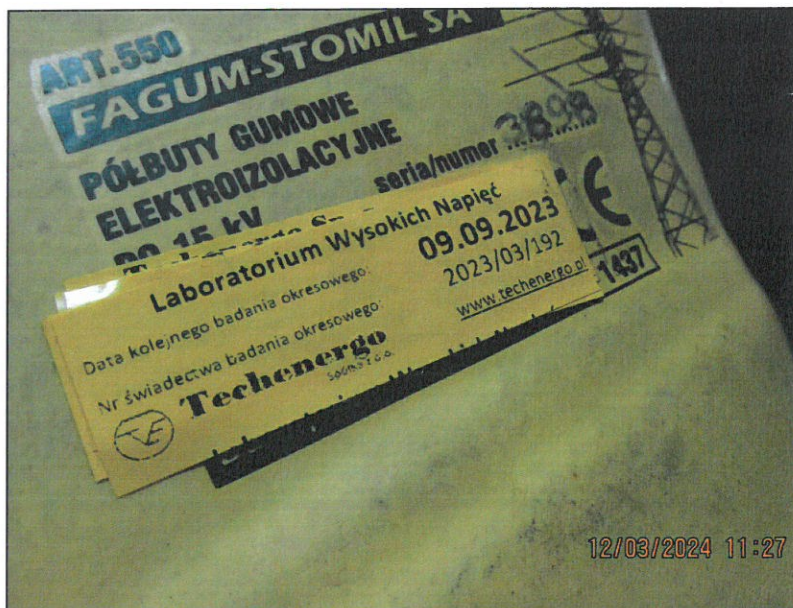
Podmiot kontrolowany: **Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Szczecin**

Data wykonania zdjęć: **12.03.2024 r.**

Zdjęcia wykonał: [REDAKTED] **Starszy Inspektor Pracy - Gł. Specjalista**



Zestaw sprzętu ochronnego (3 pary półbutów gumowych i 4 pary rękawic gumowych) dla których upłynęły terminy ważności próby napięciowej dostępny dla pracowników w rozdzielni 15 kV w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”.



Oznaczenie daty ważności próby napięciowej 09.09.2023 r. na jednym z półbutów gumowych (z pary dostępnej dla pracowników w rozdzielni 15 kV w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”).



Komora transformatora 15/0,4 kV nr 4 w budynku filtrów piaskowych na terenie Zakładu Produkcji Wody „Miedwie”. Brak oznakowania identyfikującego obiekt oraz oznakowania ostrzegawczego o eksploatacji urządzenia energetycznego.